OIKEUSMINISTERIÖ

LISÄVASTINE HE 268/2016 vp

Kriminaalipoliittinen osasto
Hallitusneuvos Paulina Tallroth
Erikoissuunnittelija Tuuli Herlin

30.5.2017

OIKEUSMINISTERIÖN LISÄVASTINE LAKIVALIOKUNNALLE HALLITUKSEN ESITYKSESTÄ EDUSKUNNALLE YHDISTELMÄRANGAISTUSTA KOSKEVAKSI LAINSÄÄDÄNNÖKSI (HE 268/2016 vp)

Lakivaliokunta on yhdistelmärangaistusta koskevan lainsäädännön hallituksen esityksen (HE 268/2016 vp) vastinekäsittelyssä pyytänyt oikeusministeriöltä selvitystä 1) valvotun koevapauden kautta vapautuneiden tuomittujen rikoksen uusimistiedoista, 2) selvennystä oikeusministeriön näkemykseen yhdistelmärangaistuksen vanhentumisesta (rikoslain 8 luvun 10 a §) sekä 3) valvonta-ajan tuen kustannusten jaosta, tuen turvaamisesta ja mahdollisuudesta kirjata tämä lakiin. *Oikeusministeriö* toteaa seuraavan:

1 Valvotun koevapauden kautta vapautuneiden tuomittujen rikoksen uusiminen
Lakivaliokunta on pyytänyt selvitystä siitä, kuinka moni valvotun koevapauden kautta vapautuneesta koko rangaistuksen vankilassa suorittamaan määrätystä vangista on vapautumisen jälkeen uusinut rikoksen.

Oikeusministeriö toteaa, että vuosina 2006–2013 vapautui 23 koko rangaistusaikaa tai pakkolaitostuomiota suorittanutta vankia, joista yhdeksän valvotun koevapauden kautta. Koevapaudessa olleista vangeista kaksi syyllistyi uusiin törkeisiin väkivaltarikoksiin joko alle vuoden tai runsaan vuoden kuluttua vapautumisestaan.

Valvottu koevapaus muuttui pakollisesta harkinnanvaraiseksi vuoden 2014 alussa. Seuranta-aikana 1.1.2014−8.3.2017 vapautui kaikkiaan 18 koko rangaistusta vankilassa suorittanutta vankia, joista kuusi valvotun koevapauden kautta. Kukaan valvotun koevapauden kautta vapautuneista ei ole syyllistynyt uusiin rikoksiin. Helsingin hovioikeus oli vapauttanut valvottuun koevapauteen sijoitetuista kuudesta vangista kolme ehdonalaiseen vapauteen.

Tutkittavien ryhmien pienuus, vaihtelevat seuranta-ajat ja vapautuneiden korkea kuolleisuus vaikeuttavat valvonnan kautta vapautuneiden vankien uusimisen luotettavaa vertailua ilman valvontaa vapautuneiden uusimiseen.

Uusimisia ei ole lainkaan siinä ryhmässä, joka on hovioikeuden päätöksellä vapautettu ehdonalaiseen vapauteen siihen liitetyllä valvonnalla ja sitä ennen suorittanut valvotun koevapauden. Tämä ryhmä on siten suorittanut kaksi peräkkäistä valvontaa. Rikosten uusiminen on toiseksi harvinaisinta vain valvotun koevapauden suorittaneiden ryhmässä, jossa uusijoita on yhteensä kaksi. Molemmissa mainituissa valvonnan suorittaneiden ryhmissä uusiminen on vähäisempää kuin rangaistuksen vankilassa kokonaan suorittamaan määrättyjen koko ryhmässä, jota käsitellään valiokunnalle 16.5.2017 toimitetun vastineen liitteessä 1.

Ehdonalaisen vapauttamisen edellytyksenä on, että vankia ei riskiarvion jälkeen enää pidetä erittäin vaarallisena. Ehdonalaista vapauttamista voi edeltää harkinnanvarainen, vangin suostumusta edellyttävä valvottu koevapaus. Vanki voi myös vapautua ainoastaan valvotun koevapauden kautta. Tätä varten ei tehdä kattavaa oikeuspsykiatrista riskiarviota, mutta Rikosseuraamuslaitos sijoittaa koko rangaistusaikaa vankilassa suorittavan vangin valvottuun koevapauteen hyvin tarkan harkinnan perusteella. Vanki voidaan lain mukaan sijoittaa valvottuun koevapauteen vain, jos hänen käyttäytymisestään rangaistusaikana sekä hänen henkilöstään ja

rikollisuudestaan saatujen tietojen perusteella koevapauden ehtojen noudattamista voidaan pitää todennäköisenä. Tällöin vangin voidaan myös olettaa olevan motivoitunut rikoksettomaan elämään, sillä hän sitoutuu vapaaehtoisesti valvotun koevapauden velvollisuuksiin. Nämä seikat selittänevät uusimisen vähäisyyttä tässä ryhmässä.

2 Yhdistelmärangaistuksen vanhentuminen (rikoslain 8 luvun 10 a §)
Helsingin hovioikeus on lausunnossaan todennut, ettei ehdotukseen sisälly säännöstä siitä, *milloin valvonnan täytäntöönpanon tulee olla viimeistään suoritettu*. Ehdotuksen mukaan rikoslain 8 luvun 10 a §:ään otettaisiin yhdistelmärangaistuksen täytäntöönpanoa koskeva säännös, jonka mukaan yhdistelmärangaistuksen raukeamisaika määrittyisi vankeusajan pituuden perusteella. Lausunnonantajan mukaan tämä säännös soveltuu huonosti niitä tilanteita varten, jossa valvonta-ajan täytäntöönpano sijoittuu useiden vuosien ajalle. Hovioikeuden mukaan sääntelyä olisi syytä täsmentää niin, että säännöksistä ilmenisi, missä ajassa valvontaa koskeva täytäntöönpano tulee suorittaa loppuun ennen kuin valvonta raukeaa.

Oikeusministeriö toteaa, että ehdotetun rikoslain 8 luvun 10 a §:n tavoitteena on säätää yhdistelmärangaistuksen täytäntöönpanon raukeamisesta, joka määritellään yhdistelmärangaistukseen kuuluvan vankeusajan täytäntöönpanon perusteella. Yhdistelmärangaistus sisältää sekä vankeusajan että valvonta-ajan. Yhdistelmärangaistuksen täytäntöönpano alkaa vankeusajalla, jota valvonta-aika välittömästi seuraa. Yhdistelmärangaistukseen tuomittu siirtyy siis välittömästi vankilasta valvonta-ajan täytäntöönpanoon. Valvonta-aika on aina vuoden mittainen, toisin sanoen 365 päivää.

Tavoitteena on säätää yhdistelmärangaistuksen raukeamisesta samalla tavalla kuin määräaikaisen vankeusrangaistuksen raukeamisesta säädetään 8 luvun 10 §:n 2 momentissa. Määräaikainen vankeusrangaistus raukeaa, jollei rangaistuksen täytäntöönpano ole lainvoiman saaneen tuomion antamispäivästä laskettuna *alkanut* säännöksessä säädetyssä ajassa. Myöskään määräaikaiselle vankeusrangaistukselle ei rikoslain 8 luvun 10 §:n 2 momentissa ole säädetty aikaa, jolloin rangaistuksen on oltava kokonaan suoritettu.

Jos yhdistelmärangaistukseen kuuluvan valvonta-ajan täytäntöönpano jostakin syystä keskeytyisi, sitä tulisi jatkaa välittömästi kun se taas on mahdollista. Näin voisi olla tapauksessa, jossa valvottava onnistuisi vapautumaan sähköisestä valvontalaitteestaan ja hän pakoilisi valvonta-ajan täytäntöönpanoa viranomaisten tavoittamattomissa. Tällöin osa valvonta-ajan täytäntöönpanosta voisi sijoittua useammalle vuodelle. Tämä ei kuitenkaan pidentäisi valvonta-aikaa, joka aina olisi vuoden, sillä keskeytyksen jälkeen suoritettaisiin vain jäljellä oleva osuus.

Jos kuitenkin säädettäisiin ajankohdasta, jolloin yhdistelmärangaistus raukeaa, jollei sitä ole suoritettu kokonaan, tästä voisi seurata, että valvottava tietoisesti pysyisi viranomaisten tavoittamattomissa kunnes yhdistelmärangaistuksen täytäntöönpano on rauennut. Hänen valvonta-aikansa täytäntöönpanoa ei näin ollen voitaisi enää jatkaa tuon ajankohdan jälkeen ja osa yhdistelmärangaistuksesta jäisi suorittamatta. Tällaista lopputulosta ei voitane pitää tarkoituksenmukaisena.

Oikeusministeriö ei edellä mainituista syistä näe syytä poiketa määräaikaisen vankeusrangaistuksen raukeamisen sääntelytavasta ja säätää erikseen yhdistelmärangaistuksen valvonta-ajan täytäntöönpanon raukeamisesta.

3 Valvonta-ajan tuen järjestäminen ja kustannukset
Lakivaliokunta on pyytänyt selvitystä siitä, miten valvonta-ajan tuen kustannusten jako ja tuen turvaaminen voitaisiin kirjata lakiin.

Oikeusministeriö toteaa, että ehdotetun yhdistelmärangaistuksen täytäntöönpanosta annetun lain 8 §:n **4 momentin** (vastineessa 16.5.2017 virheellisesti 3 momentti) mukaan Rikosseuraamuslaitoksen on rangaistusajan suunnitelmaa valmisteltaessa tarpeellisessa määrin oltava yhteistyössä vangin koti- tai asuinkunnan sosi-

aali-, terveys-, asunto- ja työvoimaviranomaisten, muiden viranomaisten sekä yksityisten yhteisöjen ja henkilöiden kanssa. Säännös vastaisi sisällöllisesti yhdyskuntaseuraamusten täytäntöönpanosta annetun lain 71 §:n 3 momentin viimeistä virkettä.

Oikeusministeriö toteaa lisäksi seuraavan:

3.1 Normaalisuusperiaate ja yhteiskunnassa suoritettavien seuraamusten täytäntöönpanon toimijat
Oikeusministeriö toteaa, että rangaistusten täytäntöönpanossa noudatetaan niin kutsuttua *normaalisuusperiaatetta*. Tämä merkitsee, että olosuhteet rangaistuksen täytäntöönpanossa on mahdollisuuksien mukaan järjestettävä vastaamaan yhteiskunnassa yleensä vallitsevia elinoloja. Normaalisuusperiaatteesta seuraa yhteiskunnassa suoritettavien seuraamusten kohdalla muun muassa se, että vapautuvalla tai valvottavalla henkilöllä on kuntalaisena samat oikeudet esimerkiksi asuntoon ja julkisen sosiaali- ja terveydenhuollon palveluihin kuin muillakin. Tämä koskee niin vapautuvia vankeja kuin yhdyskuntaseuraamuksia suorittavia henkilöitä.

Kotikuntalain (201/1994) 3 §:n mukaan henkilön kotikunta ei muutu, jos hänen asumisensa toisessa kunnassa johtuu pääasiassa rangaistuksen suorittamisesta rangaistuslaitoksessa. *Vapautuvan vangin asuinkunta* on normaalisuusperiaatteen mukaisesti ensisijaisesti vastuussa asunnottoman, vähävaraisen vangin asunnon järjestämisestä tai kustannusten kattamisesta asumistuen muodossa. Asuinkunta on vastaavalla tavalla vastuussa esimerkiksi varattoman kuntalaisen, mukaan lukien vapautuvan vangin, päihdehuollosta ja muista kunnan peruspalveluista.

Lähtökohtana on, että vanki tai yhdyskuntaseuraamukseen tuomittu itse huolehtii kunnan peruspalvelujen piirissä olevien etuuksien hakemisesta. Käytännössä Rikosseuraamuslaitos kuitenkin pyrkii auttamaan asiakkaitaan eri tavoin, esimerkiksi asuntohakemuksien täyttämisessä, maksusitoumuksien hakemisessa sekä vangin ja palveluntarjoajan tapaamisessa. Esimerkiksi valvottua koevapautta valmisteltaessa Rikosseuraamuslaitos tekee vangin suostumuksella vapauttamisen valmistelussa tarvittaessa yhteistyötä hänen koti- tai asuinkuntansa sosiaali-, terveys-, päihdehuolto-, asunto- sekä työvoimaviranomaisten kanssa tarvittavien palveluiden järjestämiseksi. Jos vapautuva vanki asetetaan valvontaan, valvonta-ajan suunnitelman laatimiseen osallistuu myös se yhdyskuntaseuraamustoimisto, jonka alueelle vanki vapautuu.

Rikosseuraamuslaitos on yhteiskunnassa suoritettavien seuraamusten ja valvontamuotojen täytäntöönpanoviranomainen. Rikosseuraamuslaitoksen velvollisuuksiin kuuluu muun muassa suunnitella asianmukainen valvonta ja rangaistuksen täytäntöönpanoon kuuluva rikoksettomuutta välittömästi edistävä toiminta, jollei näitä hankita palveluntuottajilta, esimerkiksi järjestöiltä. Rikosseuraamuslaitoksen tehtäviin ei kuulu vankilan ulkopuolella yhteiskunnassa seuraamusta suorittaville kunnan peruspalveluiden järjestäminen. Rikosseuraamuslaitos voi kuitenkin toimintamäärärahojensa puitteissa kohdentaa strategiamäärärahaa eri hankkeisiin tai toimintoihin tai niiden järjestämisen tukemiseen.

Rikosseuraamuslaitos tekee yhteistyötä kuntien ja lukuisten kolmannen sektorin toimijoiden, esimerkiksi järjestöjen, kanssa vapautuvien vankien auttamiseksi eri tavoin. Esimerkiksi Kriminaalihuollon tukisäätiö (KRITS) hallinnoi vapautuvien asumisen tuen verkostoa (VAT), jota Sosiaali- ja terveysjärjestöjen avustuskeskus (STEA) rahoittaa ja jonka tavoitteena on lisätä järjestöjen, Rikosseuraamuslaitoksen ja kuntien välistä yhteistyötä ja koordinaatiota asumisen tukipalvelujen järjestämiseksi ja kehittämiseksi asunnottomina rangaistuksesta vapautuville vangeille ja yhdyskuntaseuraamusasiakkaille. VAT-verkoston kolmellatoista jäsenyhteisöllä on käytössään lähes 2 000 asuntoa eri puolilla maata. Verkosto on toiminut vuodesta 2009 ja siitä on saatu paljon hyviä tuloksia.

Oikeusministeriö toteaa, että normaalisuusperiaatteen soveltaminen ja eri toimijoiden välinen yhteistyö on paras malli tukea vapautuvia vankeja, mukaan lukien yhdistelmärangaistuksen valvonta-ajan täytäntöönpanoon siirtyviä tuomittuja.

3.2 Oikeusministeriön ja Rikosseuraamuslaitoksen strategiset linjaukset
Oikeusministeriön ja Rikosseuraamuslaitoksen välisessä tulossopimuksessa vuosille 2016−2020 linjataan seuraavat, myös yhdistelmärangaistusta tukevat toimenpiteet, joihin Rikosseuraamuslaitos osallistuu:

- Asunnottomuuden ennaltaehkäisyn toimenpideohjelma (AUNE)
- Rikosseuraamusasiakkaiden sosiaali- ja terveydenhuollon siirtyminen kunnilta maakunnille sosiaali- ja terveydenhuollon palvelurakenneuudistuksessa
- Opetus- ja kulttuuriministeriön hanke, jonka tavoitteena on turvata vankien ammatillisen koulutuksen järjestäminen
- Vankeusaika mahdollisuutena -hanke

Oikeusministeriö toteaa, että näiden hankkeiden tuloksia voidaan hyödyntää yhdistelmärangaistukseen tuomittujen rangaistuksen täytäntöönpanossa.

AUNE-hanke on ympäristöministeriön koordinoima hallituksen kärkihanke, jonka osana Rikosseuraamuslaitoksen omassa asunnottomuuden ennaltaehkäisyhankkeessa toteutetaan yhteistyössä eri sidosryhmien kanssa toimenpiteitä rikosseuraamustaustaisten asumisen taitojen parantamiseksi ja asuttamisen yhteistyön tiivistämiseksi. Hankkeen tavoitteena on tukea vankilasta vapautuvien ja yhdyskuntaseuraamusta suorittavien asunnonsaantia, asumisvalmennusta ja elämänhallintaa sekä vähentää vankien ja yhdyskuntaseuraamusasiakkaiden asunnottomuutta. Oikeusministeriön ja Rikosseuraamuslaitoksen pyrkimyksenä hankkeessa on myös varmistaa, että vapautuville vangeille varataan riittävä määrä asuntoja.

Yhdistelmärangaistukseen kuuluva valvonta-aika suoritetaan vapaudessa ja tuomitut ovat täten suoraan kotikunnan ja tulevaisuudessa maakunnan sosiaali- ja terveydenhoitopalveluiden piirissä. Oikeusministeriö ja Rikosseuraamuslaitos pyrkivät parhaillaan yhteistyössä, sosiaali- ja terveydenhuollon siirtyessä kunnilta maakunnille sosiaali- ja terveydenhuollon palvelurakenneuudistuksessa, edistämään normaalisuusperiaatteen mukaisesti rangaistukseen tuomittujen asemaa ja ohjautumista kotikunnan palveluiden piiriin siten, että tarkoituksenmukaiset kuntoutusjatkumot ja vapautuvien vankien perustarpeet turvataan. Kehitystyössä pyritään siihen, että rikosseuraamusasiakkaiden palvelutarpeet tunnistetaan ja huomioidaan jo sosiaali- ja terveydenhuoltouudistuksen toimeenpanovaiheessa ja esimerkiksi sosiaali- ja terveyspalveluiden suunnittelussa, valtakunnallisia strategisia tavoitteita asetettaessa, maakuntien palvelustrategioissa sekä kuntien ja yhteistyöalueiden paikallisessa yhteistyössä vankiloiden ja yhdyskuntaseuraamustoimistojen kanssa. Tässä yhteydessä on myös mahdollista painottaa yhdistelmärangaistukseen tuomittujen vaarallisten rikoksenuusijoiden erityisiä palvelutarpeita.

Vireillä olevan maakunta- ja sosiaali- ja terveydenhuoltouudistuksen tarkoituksena on noudattaa nykyistä maakuntajakoa. Tämä vastaa käytännössä Rikosseuraamuslaitoksen toiminnallista jakautumista kolmeen rikosseuraamusalueeseen. Sosiaali- ja terveydenhuoltouudistuksen myötä maakunnalle tulee velvollisuus järjestää terveydenhoito- ja sosiaalihuoltolaeissa turvatut sosiaali- ja terveyspalvelut oman maakunnan asukkaalle. Tämä velvollisuus koskee myös yhdistelmärangaistukseen kuuluvaa valvonta-aikaa suorittavaa.

Yhdistelmärangaistukseen kuuluu valvonta-aikaa edeltävä vankeusaika. Tämä aika on käytettävä hyödyllisesti, jotta tuomitun asteittainen ja hallittu yhteiskuntaan siirtyminen onnistuisi vankeuden päättyessä. Yhdistelmärangaistukseen tuomitun vankeusajan rangaistusajan suunnitelmassa tulisi siksi hyödyntää vankien mahdollisuuksia ammatilliseen koulutukseen, jonka järjestämistä kehitetään opetus- ja kulttuuriministeriön johtamassa Ammatillisen koulutuksen reformi -hankkeessa ja jossa oikeusministeriö ja Rikosseuraamuslaitos valmistelevat yhteistyölinjaukset vankien opetuksessa.

Yhdistelmärangaistukseen tuomitun vankeusajan rangaistusajan suunnitelmassa tulisi myös hyödyntää Vankeusaika mahdollisuutena -hankkeesta saatuja malleja. Hankkeen tavoitteena on parantaa rikostaustaisten yhteiskuntaan sijoittumista ja rikollisuudesta irtautumista asiakastyön, uusien palvelumuotojen kokeilun, ver-

kostoyhteistyön, yhteisen kehittämisen ja suositusten kautta. Pitkän aikavälin tavoitteena on edistää tuomittujen mahdollisuuksia rikoksettomaan elämään, sosiaaliseen osallisuuteen ja työllistymiseen kuntoutuksen, osallisuuden, koulutuksen ja työelämäpalveluiden avulla. Hankkeessa kehitetään muun muassa vaikuttavia, oikea-aikaisia ja kustannustehokkaita osallisuutta ja työllistymistä tukevia palvelupolkuja. Hankkeeseen osallistuvat Rikosseuraamuslaitos, Kuntoutussäätiö, Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen Vankiterveydenhuollon yksikkö, ViaDia ry ja Helsingin Diakonissalaitos.

Oikeusministeriö toteaa, että edellä esitellyt linjaukset ja hankkeet tulevat hyödyttämään kaikkia rikosseuraamusasiakkaita, myös yhdistelmärangaistukseen tuomittuja. Oikeusministeriö ei tästä syystä pidä tarkoituksenmukaisena luoda erityisratkaisuja tai erillisiä rahoituskanavia yhdistelmärangaistuksen täytäntöönpanoa varten.

Oikeusministeriö toteaa lopuksi, ettei hallituksen esitykseen sisältynyt kustannustenjakoa koskevaa säännöstä ja esittää johdonmukaisuuden vuoksi, että ehdotettuun yhdistelmärangaistuksen täytäntöönpanosta annettuun lakiin lisättäisiin uusi 9 §:n 3 momentti, joka kuuluisi seuraavasti:

> *Yhdistelmärangaistukseen kuuluvan valvonta-ajan tukitoimenpiteitä yhteen sovitettaessa kunta vastaa kunnallisten peruspalveluiden kustannuksista. Rikosseuraamuslaitos vastaa yhdistelmärangaistuksen täytäntöönpanoon liittyvien toimintojen kustannuksista.*

Sisällöllisesti vastaava säännös sisältyy yhdyskuntaseuraamusten täytäntöönpanosta annetun lain 12 §:n 2 momenttiin. Säännöksellä selkeytettäisiin eri toimijoiden välistä kustannustenjakoa jo säädettyjen ja vakiintuneiden käytäntöjen mukaisesti. Ensimmäisessä virkkeessä todettaisiin kunnan normaalisuusperiaatteen mukaiset velvollisuudet. Säännöksestä ei seuraisi kunnille uusia velvollisuuksia. Säännöksen toisessa virkkeessä säädettäisiin selkeyden vuoksi Rikosseuraamuslaitoksen yhdistelmärangaistuksen valvonta-ajan täytäntöönpanoon liittyvien toimintojen kustantamisvelvollisuudesta. Rikosseuraamuslaitoksen velvollisuudet toteutettaisiin ilman uusia määrärahoja. Säännösehdotus ei näin ollen toisi muutoksia hallituksen esityksessä esiteltyihin taloudellisiin vaikutuksiin. Lakivaliokunta on käsitellyt yhdyskuntaseuraamusten täytäntöönpanosta annetun lain 12 §:n 2 momenttia mietinnössään 18/2014 vp (HE 215/2014 vp).

Oikeusministeriö esittää, että hallituksen esitykseen sisältyvä 9 §:n 3 momentti siirrettäisiin uuden esityksen seurauksena 9 §:n 4 momentiksi.

3.3 Kumppanuus- ja yhteistyösopimukset yhdistelmärangaistuksen valvonta-ajan turvaamisen välineinä

Yhdistelmärangaistuksen valvonta-ajan suunnittelu on aloitettava hyvissä ajoin ennen vangin sijoittamista yhdistelmärangaistukseen kuuluvaan valvontaan (yhdistelmärangaistuksesta annetun lain 8 §:n 1 momentti).

Oikeusministeriö toteaa, että tämä on mahdollista, sillä valvonta-ajan alkamisajankohta on välittömästi tiedossa yhdistelmärangaistuksen sisältävän tuomion antamisajankohtana ja ennen valvonta-ajan alkamista tuomittu suorittaa vähintään kolmen vuoden vankeusajan. Valvonta-ajan suunnittelu olisi Rikosseuraamuslaitoksen arvion mukaan aloitettava ainakin kaksi vuotta ennen valvonta-ajan alkamista. Suunnitteluun kuuluisi Rikosseuraamuslaitoksen, kunnan ja yhteistyöjärjestöjen yhteistyö esimerkiksi asunnon löytämiseksi asunnottomalle vangille ja muun tuen järjestämiseksi. Tätä yhteistyötä voitaisiin jäntevöittää Rikosseuraamuslaitoksen ja järjestöjen välisin *kumppanuussopimuksin* ja Rikosseuraamuslaitoksen, kunnan ja järjestöjen välisin *yhteistyösopimuksin*. Sopimusten päämääränä olisi luoda selkeä työnjako siten, että valvonta-ajan olot, tuki ja sisältö luotaisiin jo vankeusaikana. Valvonta-ajan huolellinen suunnittelu ja eri toimijoiden sitouttaminen valvonta-ajan täytäntöönpanoon mahdollistaisi myös vangin oikea-aikaisen motivoinnin tuettuun valvontaan siirtymiselle. Sopimusten suunnitteluun olisi riittävästi aikaa, sillä suunnittelu alkaisi Rikosseuraamuslaitoksen aloitteesta eduskunnan hyväksyttyä yhdistelmärangaistuksen täytäntöönpanosta annetun lain, ja lain tullessa voimaan hallituksen esityksessä esitetyllä tavalla 1.1.2018 ensimmäiset yhdistelmärangaistukseen kuuluvat

valvonta-ajat voisivat alkaa aikaisintaan vuonna 2021. Rikosseuraamuslaitos sekä useat järjestöt ja verkostot ovat suhtautuneet myönteisesti sopimusmallien kehittämiseen yhdistelmärangaistukseen kuuluvaan valvonta-aikaan siirtyville.